

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 3PP/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119010689
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Čech
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119010689.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Čecha a prísediacich Petra Troščáka a Valérie Justovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. augusta 2019 v Prešove, o podmiennečnom prepustení odsúdeného takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ž i a d o s ť odsúdeného menom Q. K., V.. XX.XX.XXXX, B.. P. J. XXX, N.. K. R. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 8 (osem) mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.6.2014 sp. zn. 1T/15/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.1.2017 č.k. 3Tos/135/2016-227 a trestu odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.2.2018 sp. zn. 3T/31/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.8.2018 č.k. 2To/37/2018-163 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.6.2014, sp. zn. 1T/15/2014 bol odsúdený Q. K. uznaný za vinného v bodoch 1/, 2/z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, v bode 3/z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a v bode 4/z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého súd podmiennečne odložil a súčasne uložil probačný dohľad nad správaním odsúdeného v skúšobnej dobe vo výmere 2 (dva) roky. Súd ďalej uložil odsúdenému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v priebehu skúšobnej doby, povinnosť spočívajúcu v príkaze nezdržiavať sa v blízkosti obydlia poškodeného R. P. na vzdialenosť menšiu ako päť metrov v priebehu skúšobnej doby. Odsúdenému bolo tiež súdom uložené, aby strpel nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš a hlásil sa u neho raz za dva mesiace počas skúšobnej doby, ďalej trest prepadnutia veci: kliešte tmavej farby, ako aj ústavné ochranné protialkoholické liečenie. Následne uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30.9.2016, sp. zn. 1T/15/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.1.2017, č. k. 3Tos/135/2016-227 bolo vyslovené, že odsúdený Q. K. sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 8 (osem) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený začal výkon tohto trestu dňa 27.3.2017.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.2.2018, sp. zn. 3T/31/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.8.2018, sp. zn. 2To/37/2018 bol odsúdený Q. K. uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Dňa 11.4.2019 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnil, o. i. tým, že dňom 6.5.2019 uplynie doba možného podmieneného prepustenia, preto žiada súd, aby vytýčil termín prejednávania jeho možného podmieneného prepustenia.

Uznesením zo dňa 23.5.2019, sp. zn. 3PP/37/2019 súd v konaní o podmienenom prepustení odsúdeného zamietol žiadosť odsúdeného Q. K. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Prešove, ako súd sťažnostný, uznesením zo dňa 2.7.2019, sp. zn. 3Tos/18/2019 zrušil citované uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 23.5.2019, sp. zn. 3PP/37/2019 a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie v intenciách citovaného rozhodnutia krajského súdu a zistil nasledovné.

Na verejnom zasadnutí odsúdený uviedol, že vo vzťahu k hodnoteniu, ktoré bolo na neho vypracované ústavom, tak pod týmto je podpísaný R.. D., ktorý však nie je jeho pedagógom a preto nerozumie ako mohol uviesť do hodnotenia, že má nekritický postoj k trestnej činnosti, keď ho vôbec nepozná. Jeho pedagógom je R.. X.. Podľa neho uvedené v hodnotení je len fráza, pretože on sa nikdy k svojej trestnej činnosti vo výkone trestu nevyjadroval. Trvá len na tom, že je nevinný. Svoje povinnosti počas výkonu trestu si riadne plnil, neboli mu uložené žiadne karné opatrenia, má udelené pochvaly a kladné zápisy. Tak, ako je to potrebné na podmienené prepustenie, odsedel si z prvého trestu dve tretiny a z druhého jednu polovicu. Bol odsúdený za trestné činy voči svojej rodine, tvrdí však, že rodina ho okradla o veľkú sumu peňazí - 25 000,- Eur. Dcéra spolu so zaťom na neho podali 8 trestných oznámení, bývalá manželka ho chcela dostať z bytu a tak požiadala obecný úrad, keďže išlo o obecný byt, v ktorom býval, aby mu zrušili trvalý pobyt, aby sa musel z tohto bytu vystaňovať. Obecný úrad jej podľa všetkého oznámil, že ho nemôžu vystaňovať kým sa voči nej nedopustí trestnej činnosti. Keď sa stratili finančné prostriedky začala podávať na neho trestné oznámenia. Tieto finančné prostriedky boli použité na kúpu rodinného domu jeho dcéry a zaťa a preto spoločne s manželkou týmto spôsobom spolupracovali ako skupinka. Má o tom dôkazy, konkrétne výpisy z účtu, ktoré dokazujú túto trestnú činnosť.

Pokiaľ ide o jeho vzťah k alkoholu, odsúdený uviedol, že bývalá manželka tvrdí, že dlhodobo požíval alkoholické nápoje, v dôsledku čoho sa stratilo uvedených 25 000,- Eur, dala ho aj psychiatricky skúmať, pričom on znalkyni z odboru psychiatrie uviedol, že je normálny konzument alkoholu ako každý iný človek, dá si 2-3 poldeci a malé pivo. Do pohostinstva chodieval preto, lebo v ňom každý deň mali čerstvú dennú tlač a televízor so športovými programami a zároveň sa takto stratil z domu, aby nebol konfrontovaný bývalou manželkou. V prípade prepustenia by dočasne býval u svojho syna a zabezpečil si jednoizbový byt, pretože poberá dôchodok 430,- Eur mesačne a teda je finančne zabezpečený.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplývajú dva záznamy, teda odsúdenia, z výkonu trestu ktorých žiada o podmienené prepustenie.

Súd sa ďalej oboznámil so správou z ÚVV a ÚVTOS Prešov, podľa ktorej bol odsúdený do výkonu trestu odňatia slobody dodaný dňa 27.3.2017 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina. V pedagogickej dokumentácii odsúdeného z tohto obdobia je zaznamenaný negatívny poznatok - osobné veci neboli uložené podľa predpísaného vzoru. Tento záporný poznatok bol riešený pohovorom.

Od 25.4.2017 vykonáva trest odňatia slobody v oddelení výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov. Po absolvovaní adaptačnej fázy v nástupnom oddiele mu bola umiestňujúcou komisiou stanovená diferenciačná skupina „B“. Odsúdený sa adaptoval na podmienky tunajšieho ústavu plynule. Správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni a v súlade s ústavným poriadkom, príkazy a nariadenia príslušníkov plní, voči príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správa slušne, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok, zásady osobnej hygieny dodržiava, chodí riadne upravený a ustrojený. V správaní voči ostatným odsúdeným prejavy agresivity neboli zaznamenané. Vo vzťahu k autorite sa podriaďuje, primerane spolupracuje. Do prednáškovej činnosti zameranej na resocializáciu v oblasti závislostí, medziludských vzťahov a rozvoj osobnostných kompetencií sa zapája pomerne pravidelne. Zo skupinových aktivít sa dobrovoľne zapojil do sociálno - psychologickú výcvikovej skupiny. Doposiaľ

bol dvakrát disciplinárne odmenený pochvalou, v oboch prípadoch za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený nie je pracovne zaradený, je zapojený do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti. Voľný čas trávi prevažne čítaním dostupnej literatúry, sledovaním televízneho programu a vychádzkami. Extramurálne vzťahy udržiava so synom a to formou korešpondencie a telefonovania. Jeho resocializačná prognóza sa vzhľadom na nadužívanie alkoholu, nekritický postoj k trestnej činnosti, závažnosť trestnej činnosti a recidívu javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je stredné.

Vzhľadom na uvedené a resocializačnú prognózu riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Prešov konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Zástupca ÚVTOS Prešov na verejnom zasadnutí uviedol, že vo vzťahu k podanému hodnoteniu nedošlo k žiadnym zmenám a v celom rozsahu trvajú na tomto hodnotení.

Súd na verejnom zasadnutí tiež oboznámil podstatný obsah spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/31/2017 a spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1T/15/2014.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe vykonaného dokazovania, doplneného v intenciách rozhodnutia krajského súdu, dospel súd k rovnakému záveru ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, ktorým rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania má súd za to, že odsúdený spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie len čiastočne, a to len vzhľadom na vykonanú dĺžku trestu. Ak by mal súd brať v úvahu len tento faktor, podmiennečné prepustenie by prichádzalo do úvahy, nakoľko formálne predpoklady podmiennečného prepustenia boli splnené dňa 6.5.2019. Pri rozhodovaní však musí súd prihliadať aj k iným skutočnostiam. Ďalším predpokladom podmiennečného prepustenia je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Okrem formálnych predpokladov na podmiennečné prepustenie sa teda vyžaduje splnenie aj materiálnych predpokladov, ako polepšenie a riadne vedenie života.

V prvom rade súd považuje za potrebné poukázať na charakter odsúdeným páchanej trestnej činnosti. Popri odsúdení pre trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, resp. § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za násilnú trestnú činnosť, a to pokračujúci zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za spáchanie ktorého bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.6.2014, sp. zn. 1T/15/2014.

V nadväznosti na uvedené súd popri nekritickom postoji odsúdeného k ním páchanej trestnej činnosti predovšetkým nemohol prehliadnúť evidentne zľahčujúci postoj odsúdeného k požívaniu alkoholických nápojov. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že odsúdeným páchaná trestná činnosť bola neoddeliteľne spätá práve s nadužívaním alkoholických nápojov odsúdeným. Tak vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/31/2017, ako aj vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/15/2014 boli na odsúdeného vypracované znalecké posudky znalkyňami z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, konkrétne znalecký posudok R.. P. T. Č.. XX/XXXX zo dňa 19.12.2013

a znalecký posudok R.. I. R. Č.. XX/XXXX zo dňa 27.2.2017. V oboch zmienených znaleckých posudkoch znalkyne zhodne konštatujú, že odsúdený trpí syndrómom závislosti od alkoholu, pričom podľa Jellínkovej klasifikácie sa nachádza v III. štádiu závislosti od alkoholu. Zároveň zo záverov znaleckého posudku R.. I. R. Č.. XX/XXXX zo dňa 27.2.2017 vyplýva, že odsúdený je potenciálne zo zdravotného psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť. Po požití alkoholu sa u neho môžu uvoľniť zábrany a môže sa eventuálne dopustiť protispoločenskej činnosti. Preto znalkyňa navrhla u odsúdeného ústavnú ochrannú protialkoholickú liečbu. Vzhľadom na uvedené sa javí mimoriadne znepokojivým odsúdeným prezentovaný zľahčujúci postoj k nadužívaniu alkoholických nápojov. Zároveň treba dodať, že zo správy ÚVTOS Prešov vyplýva menej priaznivá resocializačná prognóza odsúdeného, práve vzhľadom na nadužívanie alkoholu, nekritický postoj k trestnej činnosti, jej závažnosť a recidívu a stredné riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti.

Pokiaľ ide o hodnotenie odsúdeného vypracované ÚVV a ÚVTOS Prešov súd, samozrejme, vníma časti hodnotenia týkajúce sa slušného správania sa odsúdeného voči zamestnancom a personálu ÚVTOS, dodržiavania ich príkazov a nariadení či dodržiavania zásad osobnej hygieny. Tieto skutočnosti nasvedčujú tomu, že odsúdený si plní svoje základné povinnosti odsúdeného vyplývajúce z § 39 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S prihliadnutím na ďalšiu časť správy ÚVV a ÚVTOS Prešov a zistené skutočnosti týkajúce osoby odsúdeného však možno usudzovať, že takéto správanie sa odsúdeného je skôr prispôsobením sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, než skutočným prejavom polepšenia tak, ako ho predpokladá ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona. Ak odsúdený poukazuje na jemu udelené pochvaly a kladné zápisy, treba uviesť, že podľa hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov bol odsúdený doposiaľ počas výkonu trestu odňatia slobody, teda za obdobie takmer dva a pol roka, dvakrát disciplinárne odmenený popri absencii disciplinárneho potrestania, pričom v jeho správaní bol zaznamenaný jeden negatívny poznatok krátko po nástupe do výkonu trestu. Súd je toho názoru, že aj skutočnosť, že odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody iba dvakrát disciplinárne odmenený (v porovnaní s výmerou vykonávaného uloženého trestu), iba podporuje záver, že jeho správanie sa vo výkone trestu nie je výrazom jeho skutočného polepšenia, ale je len výsledkom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody.

Každé podmienené prepustenie je aj prejavom dôvery štátu či spoločnosti v budúce správanie odsúdeného, že výkon trestu mal na neho dostatočne preventívno-výchovný vplyv a po prepustení povedie k riadnemu vedeniu života. Tento materiálny predpoklad však súd preukázaný nemal, resp. mal o ňom natoľko závažné pochybnosti, že to považoval za prekážku vyhovievania žiadosti odsúdeného.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov.